

Schriftelijke vragen van de fracties ChristenUnie, SP, Partij voor de Dieren en Partij van de Arbeid op grond van artikel 34 van het Reglement van Orde nav raadsbrief Winteropvang dak- en thuislozen dd. 9 februari 2021

Apeldoorn, 12 februari 2021

Geacht college,

Dank voor uw brief dd. 9 februari j.l. over de winteropvang voor dak- en thuislozen. In deze ijskoude weken is het voor onze fracties van groot belang dat de opvang van dak- en thuislozen en in het bijzonder de zgn. groep “buitenslapers” een goed, warm en veilig onderkomen geboden krijgt.

Wij hebben naar aanleiding van uw brief de volgende vragen:

1. U schrijft dat er in Omnizorg voldoende slaapplekken zijn.
 - a. Klopt het dat hieronder ook een plek op een matje, in de hal, onder de trap mee wordt bedoeld? Vindt het college dit een menswaardige opvangvorm?
 - b. In de brief lezen we dat nu mogelijk wordt gedacht aan extra opvang in een gymzaal. Is hier inmiddels meer over bekend?
 - c. In onze mening is deze extra opvang rijkelijk laat georganiseerd. Dit had direct opgezet moeten worden toen duidelijk werd dat er extreem weer aan kwam. In hoeverre heeft de gemeente hierin de regie gepakt?
2. In veel gemeenten is er in het beleid vastgesteld onder wat voor omstandigheden extra noodopvang is gewenst¹. Hoe is dit in Apeldoorn geregeld? In hoeverre is er sprake van goed werkende jaarlijkse afspraken tussen de verschillende netwerkpartners die u noemt, en treffen zij jaarlijks gezamenlijk voorbereidingen op de wintermaanden?

¹ Zie bijv. Rotterdam, die extra opvang in de Maassilo [realiseert](#).

3. Bent u het met ons eens dat het onder deze extreme omstandigheden zeer gevaarlijk is om buiten te overnachten en bent u het ook met ons eens dat de gemeente hier een zorgplicht heeft? Moet er in dat soort gevallen en onder dit soort extreem winterse omstandigheden niet vaker gebruik gemaakt worden van een zorgmachtiging, zoals in andere gemeenten wel gebeurt? ²
4. U schrijft dat u niet kunt voorkomen dat inwoners er soms zelf voor *kiezen* om buiten te verblijven. Onze fracties vinden dit een kwalijke woordkeuze. Apeldoorn heeft jaren geleden een politiek/bestuurlijke keuze gemaakt om alle daklozenopvang te bundelen op één (omni) fysieke locatie, in één gebouw.

Wij hebben begrepen dat een deel van de daklozen wel degelijk graag naar binnen wil, alleen niet naar Omnizorg, o.a. omdat men daar niet veilig is. Hierdoor zou het ook voorkomen dat Omnizorg zélf uit veiligheidsoverwegingen de opvang ontraadt, omdat de veiligheid van bewoners niet altijd kan worden gegarandeerd. Ook zouden conflicten tussen bewoners onderling of tussen bewoners en medewerkers ertoe leiden dat mensen de toegang tot Omnizorg wordt ontzegd, waardoor zij niet uit vrije wil, maar gedwongen buiten slapen. Hoewel wij hebben begrepen dat dit in de wintermaanden vervalst, komen onze fracties tot de conclusie dat buiten slapen lang niet altijd het gevolg is van een vrije keuze, maar veel meer van een gebrek aan alternatief.

Kortom, bent u het met ons eens dat:

- a. Deze opvang *niet* voor alle doelgroepen (zoals bijvoorbeeld niet-verslaafde dak- en thuislozen, vrouwen of gezinnen) of ieder individu een geschikte, passende opvang is?
- b. Sommige mensen uit veiligheidsoverwegingen (bijvoorbeeld vanwege conflicten binnen de doelgroep) pertinent niet naar Omnizorg willen of kunnen?
- c. Zij wel degelijk “naar binnen” gaan wanneer hen ook een alternatieve, meer passende vorm van opvang geboden wordt?
- d. Het daarom onjuist is te concluderen dat er niet sprake is van een *keuze* om buiten te slapen, maar veel meer van een gebrek aan alternatief?

² Hoewel de indieners hier niet per se voorstander van zijn, zijn er wel degelijk voorbeelden van gemeenten die hier andere keuzes in maken (zie bijvoorbeeld deze berichten uit [Rotterdam](#) en [Breda](#))

- e. Bent u het met ons eens dat, als iemand zich niet veilig voelt bij een aangeboden slaapplek, wij voor een plek moeten zorgen waar iemand zich wél veilig kan voelen en een dak boven zijn hoofd heeft?
 - f. Is het college bereid om in ieder geval gedurende de wintermaanden aanvullende, menswaardige en veilige vormen van opvang te bieden, zoals ook andere gemeenten dat doen, in ieder geval voor mensen die niet naar Omnizorg willen?
5. U sluit uw brief af met de mogelijkheid voor maatwerk en plaatsing bij een collega-instelling. Onze fracties zijn blij dat deze ruimte er is.
- a. Welke vormen van maatwerk moeten wij dan aan denken? Kunt u daar voorbeelden van noemen? Kunnen we de garantie krijgen dat er altijd een plek aangeboden zal worden, ook als dit betekent dat een hotel de enige optie is?
 - b. Zijn alle instellingen die betrokken zijn bij de hulpverlening aan dak- en thuislozen op de hoogte gebracht van de mogelijkheid om maatwerk in te zetten? In hoeverre wordt deze mogelijkheid ook gebruikt?
Indien dit gebruik laag ligt, zegt dat naar de mening van het college vooral iets over de behoefte hieraan, de bekendheid van deze mogelijkheid onder de doelgroep en/of hulpverleners, of de bereidheid van instellingen om hieraan mee te werken? Kunt u dit onderbouwen?
 - c. Er is sprake van een beperkt aantal instellingen dat opvang biedt aan dak- en thuislozen in onze gemeente. Welke collega-instellingen bedoelt u hier, behalve de instellingen die reeds in de brief worden genoemd? Zijn ook deze (overige) instellingen op de hoogte van het beroep dat op hen gedaan kan worden?
6. U refereert aan social media berichten. Deze berichten hebben ook onze fracties bereikt. Ons beeld is dat deze berichten een actuele weergave vormen van het dagelijks werk van hulpverleners. In dezelfde paragraaf refereert u aan “nadrukkelijke afspraken” met de betrokken instellingen. Hoe moeten wij dit lezen? Heeft u deze partijen verzocht hier niet meer op sociale media over te berichten?

ChristenUnie
Ben Bloem

SP
Sunita Biharie

Partij voor de Dieren
Maaïke Moulïjn

PvdA
Martine Berends